

IV KONGRES DYDAKTYKI POLONISTYCZNEJ

POZNAŃ – 2019

PROGRAM

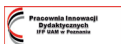
20-23 listopada 2019

Wydział Filologii
Polskiej i Klasycznej
UAM w Poznaniu

Instytut
Filologii Polskiej

PATRONAT HONOROWY
IV KONGRESU DYDAKTYKI POLONISTYCZNEJ
Jego Magnificencja Rektor UAM
Prof. dr hab. Andrzej Lesicki

**Przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego
IV Kongresu Dydaktyki Polonistycznej:**

prof. dr hab. Maria Kwiatkowska-Ratajczak

Członkowie Komitetu Organizacyjnego:

dr Anita Gis – sekretarz
prof. UAM dr hab. Jerzy Kaniewski
prof. UAM dr hab. Krzysztof Koc
prof. dr hab. Katarzyna Kuczyńska-Koschany
prof. UAM dr hab. Krzysztof Skibski
prof. dr hab. Piotr Śliwiński
prof. UAM dr hab. Mirosław Wobalis

Członkowie Rady Naukowej:

prof. dr hab. Zofia Budrewicz
(Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej, Kraków)

prof. UKSW dr hab. Tomasz Chachulski
(Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Warszawa)

prof. dr hab. Przemysław Czapliński
(Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Poznań)

prof. dr hab. Anna Janus-Sitarz
(Uniwersytet Jagielloński, Kraków)

prof. dr hab. Ewa Jaskółowa
(Uniwersytet Śląski, Katowice)

prof. UKW dr hab. Danuta Jastrzębska-Golonka
(Uniwersytet Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz)

prof. dr hab. Bogumiła Kaniewska
(Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Poznań)

prof. dr hab. Małgorzata Karwatowska
(Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin)

prof. dr hab. Krzysztof Kłosiński
(Uniwersytet Śląski, Katowice)

prof. dr hab. Anna Legeżyńska
(Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Poznań)

prof. UO dr hab. Jolanta Nocoń
(Uniwersytet Opolski)

prof. dr hab. Grażyna Tomaszewska
(Uniwersytet Gdański)

prof. UAM dr hab. Joanna Grądział-Wójcik
(Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Poznań)

prof. UMK dr hab. Maciej Wróblewski
(Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Toruń)

prof. dr hab. Tadeusz Zgółka
(Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Poznań)

prof. dr hab. Sławomir Żurek
(Katolicki Uniwersytet Lubelski)

*Edukacja jest najpotężniejszą bronią,
jakiej możesz użyć, aby zmienić świat.*

NELSON MANDELA

DZIEŃ I   środa 20 listopada 2019

- 09.00–10.00**   **Rejestracja uczestników** (HOL GŁÓWNY
COLLEGIUM MAIUS)
- 10.00–10.30**   **Uroczyste otwarcie IV KDP** (SALA ŚNIADECKICH)
- 10.30–11.30**   **Wykład inauguracyjny** (SALA ŚNIADECKICH)
Polak jako podmiot epizodyczny
prof. dr hab. **Ryszard Koziołek** (UŚ, Katowice)
- 11.30–12.00**   **Przerwa kawowa** (III PIĘTRO)
- 12.00–13.30**   **Panel dyskusyjny** (SALA ŚNIADECKICH)
Niekonieczność? Pozycja humanistyki w XXI wieku
- PROWADZENIE: prof. dr hab. **Przemysław Czapliński**
(UAM, Poznań)
- UCZESTNICZY: **Edwin Bendyk** (pisarz, dziennikarz, publicysta,
członek Polskiego PEN Clubu)
Jacek Dukaj (pisarz, laureat m.in. Europejskiej
Nagrody Literackiej i Nagrody Fundacji
im. Kościelskich)
Urszula Zajączkowska (biolożka naukowo
zajmująca się botaniką, poetka, laureatka
Nagrody Fundacji im. Kościelskich, artystka
wizualna)
- 14.00–15.00**   **Przerwa obiadowa** (OGRÓD SMAKÓW PANI MARI,
UL. ŚW. MARCIN 78)
- 15.30–17.15**   **Obrady w sekcjach**
Temat główny: *Narracje o polskiej tożsamości*
- Sekcja 1**   *Narracje tożsamościowe: patriotyzm –
polonocentryzm – kosmopolityzm*
(SALA ŚNIADECKICH)
- PRZEWODNICZĄCA: prof. dr hab. **Anna Janus-Sitarz**
- UCZESTNICZY: prof. UKW dr hab. **Agnieszka Rypel**
(UKW, Bydgoszcz)
*Moja Polska? – dyskursy tożsamościowe
w edukacji polonistycznej*

prof. dr hab. **Jakub Z. Lichański** (UW, Warszawa)
*Problemy dydaktyczne z tzw. narracjami
identycznościowymi (z retoryką w tle).
O nierozpoznaniu porównań jako elementów
rozumowań retorycznych*

prof. dr hab. **Grażyna Tomaszewska** (UG, Gdańsk)
*Że nienawiść jest... Ojczyzna i obczyzna w kręgu
wzajemnych podejrzeń*

dr hab. **Małgorzata Gajak-Toczek** (UŁ, Łódź)
Jaki patriotyzm? – kilka lekcji na XXI wiek

prof. UAM dr hab. **Monika Szczot** (UAM, Poznań)
*PATRIA, POLIS, KOSMOS. O udziale tradycji
klasycznej w budowaniu tożsamości POLAKA,
EUROPEJCZYKA, OBYWATELA ŚWIATA*

17.15–18.00 Dyskusja

Sekcja 2 *Narracje tożsamościowe w polskiej praktyce edukacyjnej* (SALA 218)

PRZEWODNICZĄCA: prof. dr hab. **Ewa Jaskółowa**

UCZESTNICZY: dr **Piotr Kołodziej** (UP, Kraków)

*Gombrowicz wyklęty albo o szkolnych
złudzeniach narodowych*

mgr **Izabela Funk** (UG, Gdańsk)

*Lekcja empatii Gombrowicza. Polak jako Inny –
przeustrzenie obcości*

dr **Marta Rusek** (UJ, Kraków)

*„A to Polska właśnie”? Mity, symbole, stereotypy
w edukacji polonistycznej*

prof. UJ dr hab. **Joanna Hobot-Marcinek**
(UJ, Kraków)

*Okręt Rzeczypospolitej między etnosem, etosem
a eidosem w edukacji polonistycznej*

prof. UMCS dr hab. **Iwona Morawska** (UMCS, Lublin)
*Edukacja patriotyczna na lekcjach polskiego
w świetle wypowiedzi i projektów przyszłych
nauczycieli*

17.15–18.00 Dyskusja

Sekcja 3 *Polskość „odczytywana” w szkole*

(SALON MICKIEWICZA)

PRZEWODNICZĄCA: prof. dr hab. **Zofia Budrewicz**UCZESTNICZY: Associate Professor (PhD) **Bożena Karwowska**
(University of British Columbia, Vancouver)*Ego, czyli Ja/swój lub Ja/obcy. Migracje, diaspory,
poznawanie Polski(Ego) jako gest przynależności*prof. UP dr hab. **Danuta Łazarska** (UP, Kraków)*Czytanie Polski na lekcjach literatury. O potrzebie
otwierania uczniów na wieloaspektowe
wyobrażenia o Polsce i polskości*prof. UJ dr hab. **Krzysztof Biedrzycki** (UJ, Kraków)*Doznawanie polskości w wierszach
Marcina Świetlickiego i Wojciecha Wencła*dr hab. **Janusz Waligóra** (UP, Kraków)*„Latarnik polski”. Studium przypadku*prof. URz dr hab. **Dorota Karkut** (URz, Rzeszów)*Jak przybliżyć bohatera – sylwetka Janka Bytnara
we wspomnieniach jego matki jako propozycja
lektury na lekcjach języka polskiego***17.15–18.00** **Dyskusja****Sekcja 4** *Polskość w kulturze popularnej* (SALA 219)PRZEWODNICZĄCY: prof. UJ dr hab. **Witold Bobiński**UCZESTNICZY: prof. UMCS dr hab. **Małgorzata Latoch-Zielińska**
(UMCS, Lublin)*Polska i polskość w tekstach kultury popularnej*dr **Maria Szoska** (UG, Gdańsk)*Bliski i odległy? Popkulturowa komitywa
z Mickiewiczem*dr **Anna Podemska-Kałuża** (UAM, Poznań)*II wojna światowa w komiksie. Jak kształtować
dyskurs o trudnej przeszłości za pomocą tekstu
kultury popularnej*mgr **Anna Domagała-Trzebuchowska**
(UAM, Poznań)*Wizualizacja i fabularyzacja historii Polski
w komiksie na przykładzie serii komiksowej
Henryka Jerzego Chmielewskiego
„Tytus, Romek i ATomek”*

prof. UMK dr hab. **Elżbieta Kruszyńska**
(UMK, Toruń)

Picture book w szkolnej edukacji polonistycznej

17.15–18.00 Dyskusja

**18.15–19.15 Zwiedzanie gmachu Collegium Maius
z historykiem sztuki prof. UAM dr. hab.
Piotrem Kordubą (COLLEGIUM MAIUS, UL. FREDRY 10,
POCZĄTEK SPOTKANIA SALON MICKIEWICZA)**

19.30 Bankiet (COLLEGIUM MAIUS, UL. FREDRY 10)

DZIEŃ II czwartek 21 listopada 2019

09.00–09.40 Wykład otwierający (SALA ŚNIADECKICH)
***O potrzebie kształtowania autonomii
poznawczej i egzystencjalnej na lekcjach
nie tylko języka polskiego***
prof. dr hab. **Barbara Myrdzik** (UMCS, Lublin)

09.45–11.15 Panel dyskusyjny (SALA ŚNIADECKICH)
Jaki kanon, jaka tożsamość?

PROWADZENIE: prof. dr hab. **Piotr Śliwiński** (UAM, Poznań)
UCZESTNICZY: prof. dr hab. **Inga Iwasiów** (Uniwersytet Szczeciński)
Jarosław Mikołajewski (Muzeum Literatury
im. Adama Mickiewicza, Warszawa)
Agata Patalas (Szkoła Edukacji Polsko-
-Amerykańskiej Fundacji Wolności
i Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa)

11.15–11.45 Przerwa kawowa (III PIĘTRO)

11.45–13.30 Obrady w sekcjach
Temat główny: ***Praktyki edukacyjne w XXI wieku***

Sekcja 1 ***Praktyki edukacyjne – o znaczeniu przeszłości***
(SALA ŚNIADECKICH)

PRZEWODNICZĄCA: prof. dr hab. **Barbara Judkowiak**
UCZESTNICZY: prof. dr hab. **Ewa Jaskółowa** (UŚ, Katowice)
*Od „Karmazynowego poematu”
Jana Lechonia do „Wolności tragicznej”
Kazimierza Wierzyńskiego.
Uczeń wobec poezji Skamandra*
dr **Agnieszka Kania** (UJ, Kraków)
*Wojenne losy przodków w odbiorze młodzieży.
Echa głosów – rozmowa w milczeniu – kartka
z dziennika*
dr hab. **Agnieszka Piel** (UŚ, Katowice)
Brzechwy lekcja dawnego języka polskiego
mgr **Maria Stachoń** (UP, Kraków)
*Od czytania staropolskiej poezji religijnej
do kształtowania tożsamości współczesnego
licealisty*

mgr **Małgorzata Kulik** (SP nr 64 w Krakowie),
mgr **Klaudia Mucha** (UJ, Kraków)

*Pamięć jest naszym domem. Warsztaty dotyczące
miejsca Historii Żydów we współczesnej edukacji
humanistycznej*

13.30–14.15 Dyskusja

Sekcja 2 Współczesne praktyki edukacyjne – między podmiotowością a przedmiotowością

(SALA 223)

PRZEWODNICZĄCY: prof. dr hab. **Krzysztof Kłosiński**

UCZESTNICZY: dr hab. **Krystyna Koziółek** (UŚ, Katowice)

*O skrytości rozmowy (w literaturze i debacie
publicznej)*

mgr **Elżbieta Błachowicz** (VIII LO, Warszawa)

*O przywracaniu sensu w dialogu z młodzieżą
we współczesnej szkole*

prof. UJ dr hab. **Witold Bobiński** (UJ, Kraków)

*Nie „ego”, lecz „eko” – język polski jako lekcje
podmiotowości. Pytania i zarys koncepcji*

dr **Anna Tabisz** (UO, Opole)

*Czy lekcje języka polskiego uczą myślenia?
O sztuce stawiania pytań*

mgr **Agnieszka Handzel** (UJ, Kraków
i SP w Kobielniku)

*Empatyczna komunikacja w edukacji
polonistycznej – język nauczyciela
a relacje i postawy*

13.30–14.15 Dyskusja

Sekcja 3 Praktyki edukacyjne – szkoły czytania i szkoły patrzenia (SALA 218)

PRZEWODNICZĄCA: prof. UAM dr hab. **Beata Gromadzka**

UCZESTNICZY: prof. dr hab. **Anna Pilch** (UJ, Kraków)

*O sensie poszukiwań detali w obrazach
i wierszach. Sztuka uważnego czytania
i patrzenia*

- prof. IS PAN dr hab. **Joanna Roszak** (PAN
i Ogólnokształcąca Szkoła Baletowa w Poznaniu)
*Poezja jako akt pokoju (w dydaktyce języka
polskiego w szkole podstawowej)*
- dr hab. **Małgorzata Wójcik-Dudek** (UŚ, Katowice)
*O dezorientacji. Studium choroby. Szkolna
lektura „Profesora Andrews w Warszawie”
Olgi Tokarczuk oraz „Miejsca” Andrzeja Stasiuka*
- dr **Ewa Nowak** (UJ, Kraków)
*Poszerzanie przestrzeni, czyli fotoreportaż
Adama Pańczuka „Karczeby” na lekcjach
POLSKI(ego)*
- dr **Anna Włodarczyk** (UJ, Kraków)
*Interpretator wobec podróży w głąb siebie.
Interpretacja. Samoświadomość. Tożsamość*

13.30–14.15 Dyskusja

Sekcja 4 *Praktyki edukacyjne – diagnozowanie uczniowskich kompetencji* (SALA 219)

- PRZEWODNICZĄCY: prof. UAM dr hab. **Jerzy Kaniewski**
- UCZESTNICY: prof. UKSW dr hab. **Tomasz Chachulski**
(UKSW, Warszawa)
*Olimpiada Literatury i Języka Polskiego
wobec przemian procesu kształcenia i zmian
w szkolnictwie podstawowym i średnim*
- dr **Beata Udzik** (UAM, Poznań)
*Praktyki lekcyjne a praktyki egzaminacyjne –
miejsca wspólne i rozdroża*
- mgr **Agnieszka Kukiela** (Zespół Szkół
Ponadgimnazjalnych w Kleszczowie)
*Recepcja arcydzieł literatury polskiej (lektur
z gwiazdką) w liceum i technikum*
- mgr **Ewa Żukowska-Ciecierska** (UKW, Bydgoszcz)
*Dwie lekcje Tadeusza Nowakowskiego o polskości
i emigracji*
- mgr **Mirosław Grzegórzek** (UP, Kraków)
*Ewaluacja uczniowskiej kompetencji
tekstotwórczej w raportach CKE (na przykładzie
charakterystyki postaci) a egzamin ósmoklasisty*

13.30–14.15 Dyskusja

12.00–13.30 *Podmiot w służbie struktury, czyli kto napisał książki Jacka Dukaja?* (SALON MICKIEWICZA)Spotkanie z **Jackiem Dukajem** z udziałem uczniów, studentów i nauczycieliPROWADZENIE: prof. UAM dr hab. **Wojciech Hamerski****14.30–15.30** **Przerwa obiadowa** (OGRÓD SMAKÓW PANI MARII, UL. ŚW. MARCIN 78)**15.45–17.30** **Obrady w sekcjach**Temat główny: *Wielojęzyczność dydaktyki polonistycznej***Sekcja 1** *Język – komunikacja – wspólnota – ojczyzna* (SALA ŚNIADECKICH)PRZEWODNICZĄCA: prof. UKW dr hab. **Agnieszka Rypel**UCZESTNICY: prof. UO dr hab. **Jolanta Nocoń** (UO, Opole)*Język(i) i komunikowanie się w zglobalizowanym świecie – o ekologii języka w edukacji polonistycznej XXI wieku*dr hab. **Paweł Sporek** (UP, Kraków)*Czym są swobodne wypowiedzi w dydaktyce literatury i języka polskiego? Słów kilka o zapomnianym i kontrowersyjnym rozwiązaniu metodycznym*mgr **Magdalena Swat-Pawlicka** (Szkola Edukacji PAFW i UW, Warszawa)*Retoryka w szkole w kontekście wyzwania społeczeństwa obywatelskiego*dr **Katarzyna Pławecka** (UP, Kraków)*Kapitały lokalności w świecie globalnym*dr **Małgorzata Frąckiewicz** (UwB, Białystok)*Antroponimy i toponimy jako językowo-kulturowe kody – klucz do rozpoznania tożsamości i dziedzictwa osób i miejsc***17.30–18.00** **Dyskusja**

Sekcja 2 Nowa (?) komunikacja, nowe wyzwania (?) (SALA 218)PRZEWODNICZĄCY: prof. UMK dr hab. **Maciej Wróblewski**UCZESTNICY: prof. UW r dr hab. **Kordian Bakula**
(UWr, Wrocław)*Jaka jesteś dydaktyko języka polskiego? Rzut oka*prof. UAM dr hab. **Rafał Kochanowicz**

(UAM, Poznań)

*Opowieści multimodalne i kultura uczestnictwa
w perspektywie polonistycznej*dr hab. **Magdalena Trysińska** (UW, Warszawa)*Polska i Polacy w edukacji nieformalnej*dr **Sebastian Borowicz** (UJ, Kraków)*Projekt paideia 2.0. Kształcenie humanistyczne
w społeczeństwie technoscience*mgr **Marianna Szumal** (UJ, Kraków)*eTwinning jako szansa na uczniowską refleksję
o polskości***17.30–18.00 Dyskusja****Sekcja 3 O istocie wychowania obywatelskiego (SALA 219)**PRZEWODNICZĄCA: prof. dr hab. **Grażyna Tomaszewska**UCZESTNICY: prof. dr hab. **Bernadeta Niesporek-Szamburska**
(UŚ, Katowice)*Niewiedza obywatelska uczniów – nowy problem
polonisty?*prof. dr hab. **Zofia Budrewicz** (UP, Kraków),dr **Maria Sienko** (UP, Kraków)*Polska i polskość na lekcjach polskiego.**O potrzebie wychowania obywatelskiego*prof. UAM dr hab. **Beata Gromadzka** (UAM, Poznań)*Obywatelstwo – obywatelskość – wychowanie
obywatelskie. Jak wychowujemy przyszłych
obywateli na lekcjach języka polskiego?*prof. UwB dr hab. **Violetta Wejs-Milewska**

(UwB, Białystok)

*Polonistyka i polityka. W stronę strategii
długofalowych*

prof. UAM dr hab. **Mirosław Wobalis**
(UAM, Poznań)

*Kompetencje komunikacyjne jako podstawa
budowania/kreowania świadomości
obywatelskiej*

17.30–18.00 Dyskusja

Sekcja 4 **Czy reforma może/powinna przetrwać?**

Panel poświęcony aktualnym problemom
edukacji szkolnej przygotowany przez
Towarzystwo Literackie im. Adama Mickiewicza
(**SALON MICKIEWICZA**)

PRZEWODNICZĄCA: prof. dr hab. **Lidia Wiśniewska**

UCZESTNICY: dr **Mirosław Gołuński** (UKW, Bydgoszcz)
mgr **Małgorzata Acalska** (MOEN, Bydgoszcz)
mgr **Anna Nakielska-Kowalska**
(MOEN, Bydgoszcz)

mgr **Katarzyna Poremska** (Warszawa)
– nauczycielka

mgr **Mirosław Skrzypczyk** (Szczekociny)
– nauczyciel

mgr **Marek Urbanowicz** (Suwałki) – nauczyciel

Panel adresowany jest zwłaszcza do nauczycieli,
pedagogów, studentów zainteresowanych
dyskusją o zmianach dokonujących się w oświacie

17.15–18.00 Dyskusja

18.00–18.30 Przerwa kawowo-kanapkowa (III PIĘTRO)

19.30 **Czułość i czujność**

Spotkanie z **Jarosławem Mikołajewskim**

PROWADZENIE: prof. dr hab. **Piotr Śliwiński**

Oprawa muzyczna: **Raczkowski / Kostka Duo**

(**SALA CZERWONA PAŁACU DZIAŁYŃSKICH, STARY RYNEK 78/79**)

DZIEŃ III piątek 22 listopada 2019

09.00–09.40 Wykład otwierający (SALA ŚNIADECKICH)
(Kilka) myśli na cmentarzysku podręczników
prof. dr hab. **Zenon Uryga** (UP, Kraków)

09.45–11.15 Panel dyskusyjny (SALA ŚNIADECKICH)
Inność, nie obcość

PROWADZĄCA: prof. dr hab. **Katarzyna Kuczyńska-Koschany**
(UAM, Poznań)

UCZESTNICY: prof. dr hab. **Zbigniew Benedyktowicz** (Instytut
Sztuki PAN, redaktor naczelny „Kontekstów”,
Warszawa)

Krzysztof Czyżewski (Fundacja Pogranicze, Sejny)

Marek Gumkowski („Otwarta Rzeczpospolita”,
Warszawa)

prof. dr hab. **Piotr Mitzner** (Uniwersytet
Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Warszawa)

Paula Sawicka („Otwarta Rzeczpospolita”,
Warszawa)

11.15–11.45 Przerwa kawowa (III PIĘTRO)

11.45–13.30 Obrady w sekcjach
Temat główny: *Niepokoje XXI wieku*

**Sekcja 1 Edukacja humanistyczna wobec problemu
migracji (SALA ŚNIADECKICH)**

PRZEWODNICZĄCY: prof. dr hab. **Sławomir Jacek Żurek**

UCZESTNICY: prof. UAM dr hab. **Jerzy Kaniewski**
(UAM, Poznań)

*Polskość jako zadanie i jako wyzwanie
w edukacji szkolnej*

prof. MSc. **Alicja Goczyła Ferreira** (Universidade
Federal do Paraná, Kurytyba)

*Przekonania i postawy potomków polskich
imigrantów w Brazylii dotyczące nauki
języka polskiego*

dr **Ewa Krauss** (Uniwersytet w Lipsku)

*Świadomość językowa w nauczaniu języka
polskiego jako języka pochodzenia*

prof. UP dr hab. **Małgorzata Pamuła-Behrens** (UP, Kraków), dr hab. **Marta Szymańska** (UP, Kraków)
Metoda JES-PL jako wsparcie rozwoju języka edukacji szkolnej uczniów z doświadczeniem migracji

13.30–14.15 Dyskusja

Sekcja 2 **Edukacja humanistyczna wobec wielokulturowości** (SALON MICKIEWICZA)

PRZEWODNICZĄCA: prof. UW r dr hab. **Dorota Michułka**

UCZESTNICZY: prof. dr hab. **Anna Janus-Sitarz** (UJ, Kraków)
Kali czy Nabu? Jaka literatura i jaki nauczyciel będą uczyć rozumienia drugiego człowieka?
dr **Sabina Waleria Świtała** (UWr, Wrocław)
„Bo można być u siebie – gdziekolwiek na świecie”. Tożsamość narodowa a wyzwania wielokulturowości w kontekście edukacji polonistycznej

dr **Karolina Wawer** (UJ, Kraków)
Lekcje (polskiego) z wielokulturowości. Seria wydawnictwa Literatura „Wojny dorosłych – historie dzieci” w szkole podstawowej

dr **Małgorzata Antusiewicz** (UG, Gdańsk, SP im. Karola Wojtyły w Rotmance)
„Dobry” chrześcijanin i „zły” muzułmanin. Fragmenty „Pana Wołodyjowskiego” z perspektywy postkolonialnej

13.30–14.15 Dyskusja

Sekcja 3 **Między ekodydaktyką a geopoetyką – dialog edukacji z literaturoznawstwem** (SALA 218)

PRZEWODNICZĄCA: prof. UAM dr hab. **Beata Przymuszała**

UCZESTNICZY: prof. UAM dr hab. **Agnieszka Czyżak** (UAM, Poznań)

„Być z przestrzenią” – uczyć o świecie
dr **Anita Jarzyna** (UŁ, Łódź)
Emancypacja zwierząt w kanonie polonistycznym

dr **Elżbieta Lubczyńska-Jeziorna** (UWr, Wrocław)
*Patriotyzm w uczniowskich pracach o małej
ojczyźnie w kontekście lekcji o polskości*

mgr **Michał Kózka** (UJ, Kraków)

*„Do przyjaciół Moskali” – polsko-rosyjski dialog
językowo-kulturowy. Diagnozy – Strategie – Próby
realizacji*

13.30–14.15 Dyskusja

14.30–15.30 Przerwa obiadowa (OGRÓD SMAKÓW PANI MARII,
UL. ŚW. MARCIN 78)

15.45–17.30 Obrady w sekcjach

Temat główny: **O czym w edukacji humanistycznej
się nie mówi...**

Sekcja 1 Obszary edukacyjnego tabu (SALA ŚNIADECKICH)

PRZEWODNICZĄCA: prof. dr hab. **Katarzyna Kuczyńska-Koschany**

UCZESTNICY: prof. dr hab. **Sławomir Jacek Żurek** (KUL, Lublin)

Nauczanie o Zagładzie w Polsce i Izraelu.

Komparatystyka pamięci

prof. UMK dr hab. **Maciej Wróblewski** (UMK, Toruń)

Mroki polskiej współczesności: doświadczanie

przemocy w światach dziecięcych

mgr **Paulina Barańska** (UJ, Kraków)

Literatura była kobietą – czyli jak rozmawiać

o różnorodności w szkołach żeńskich?

dr **Jan Zdunik** (UW, Warszawa)

Męskość, wojna, patriotyzm. I wojna światowa

w dydaktyce polonistycznej w kontekście studiów

nad męskością

mgr **Krzysztof Tomala** (UG i SP nr 48, Gdańsk)

Koniec czy początek gry? Tematyka

homoseksualna w powieściach dla młodzieży

i na lekcjach języka polskiego

17.30–18.00 Dyskusja

Sekcja 2 *Polskie „strachy”* (SALON MICKIEWICZA)

- PRZEWODNICZĄCA: prof. UO dr hab. **Jolanta Nocoń**
- UCZESTNICY: prof. dr hab. **Hanna Gosk** (UW, Warszawa)
*O czym w edukacji polonistycznej się nie mówi.
„Narracje bezpieczeństwa” i ich podatni słuchacze*
- dr **Magdalena Ochwat** (UŚ, Katowice)
*21 lekcji polskiego na XXI wiek. Obszary
pominięte, czyli o czym nie mówi się w edukacji
polonistycznej*
- mgr **Paulina Osak** (UG, Gdańsk i Zespół Szkół
Ogólnokształcących w Rumi)
*(Nie)widzialna historia, czyli o czym się nie mówi
w lekturach szkolnych. „Teatr Niewidzialnych
Dzieci” Marcina Szczygielskiego*
- prof. UW dr hab. **Dorota Michułka** (UWr, Wrocław)
*Ja – Inny. Reprezentacje wielokulturowości
we współczesnej polskiej literaturze dla dzieci
i młodzieży jako polemika ze „strefą ciszy”*
- mgr **Agata Patalas** (Szkoła Edukacji PAFW i UW,
Warszawa)
Polski: lekcja rasizmu czy o rasizmie?

17.30–18.00 **Dyskusja****Sekcja 3** *Między uniwersytetem a szkołą – ideały naukowe
a sytuacje kryzysowe* (SALA 218)

- PRZEWODNICZĄCA: prof. UMCS dr hab. **Małgorzata Latoch-Zielińska**
- UCZESTNICY: prof. UP dr hab. **Marek Pieniążek** (UP, Kraków)
Performatywne świadectwo dla języka polskiego
- dr **Dariusz Szczukowski** (UG, Gdańsk)
Polonista profesjonalny
- dr **Zofia Pomirska** (UG, Gdańsk)
*Gdy przyszłość staje się teraźniejszością
– wokół „Wizji szkoły przyszłości” Cz. Kupisiewicza*
- prof. UP dr hab. **Anna Ślórsarz** (UP, Kraków)
Obligacje polonistycznej dydaktyki XXI w.
- prof. UJK dr hab. **Anna Wileczek** (UJK, Kielce)
*Pod presją „polskiego”, czyli o problemach
językoznawcy wśród (przyszłych) niepolonistów*

17.30–18.00 **Dyskusja**

Sekcja 4 *Jak uczyć, czyli o współczesnych pytaniach metodycznych* (SALA 219)

PRZEWODNICZĄCA: prof. UKW dr hab. **Danuta Jastrzębska-Golonka**

UCZESTNICY: prof. PWSZ dr hab. **Małgorzata Pachowicz**
(PWSZ w Tarnowie)

*Od ideału do rzeczywistości polskiej szkoły,
czyli standardy kształcenia nauczycieli-
-polonistów w XXI wieku*

dr **Zofia Zasacka** (BN, Warszawa)

*Spontaniczny kanon lekturowy
na lekcji języka polskiego?*

dr **Iwona Kołodziejek** (Szkoła Edukacji PAFW
i UW, Warszawa)

*Towarzystwo w rozwoju
- rola tutorialu w przygotowaniu
przyszłych polonistów/wychowawców*

dr hab. **Magdalena Marzec-Jóźwicka** (KUL, Lublin)

*Polonista jako szkolny neurolog. O edukacji
- nie tylko patriotycznej - uwzględniającej
potrzeby i możliwości mózgu*

dr **Kinga Białek** (Szkoła Edukacji PAFW i UW,
Warszawa)

*Świadomość i refleksyjność - czytanie
proceduralne jako odpowiedź na wyzwania
ery informacji*

17.30-18.00 Dyskusja

18.00-18.30 Przerwa kawowo-kanapkowa (III PIĘTRO)

19.00-21.00 *Problemy współczesnego świata* (SALON MICKIEWICZA)
Spotkanie z **Wojciechem Jagielskim**

PROWADZENIE: prof. UAM dr hab. **Marcin Jaworski**

DZIEŃ IV sobota 23 listopada 2019

09.00–10.45 Obrady plenarne (SALON MICKIEWICZA)

Temat główny: *Emisariusze polonistyczni na świecie*

PRZEWODNICZĄCA: prof. UAM dr hab. **Agnieszka Kwiatkowska**

UCZESTNICY: prof. UKW dr hab. **Danuta Jastrzębska-Golonka**
(UKW, Bydgoszcz)

Uczenie POLSKI(ego) polskich dzieci na emigracji (na przykładzie Wielkiej Brytanii) – wczoraj i dziś. Problemy i implikacje polonistyczno-dydaktyczne edukacji emigracyjnej

doc. dr **Irena Masojć** (Vytautas Magnus University, Kowno), doc. dr **Henryka Sokołowska** (Vytautas Magnus University, Kowno)

Lekcje Polski i polskiego w innym otoczeniu kulturowym. Specyfika treści kształcenia przedmiotu język polski w szkołach ogólnokształcących na Litwie

dr **Wiola Próchniak** (KUL, Lublin)

Perspektywy szkoły polonijnej w USA, czyli marzenie o dwujęzyczności

dr **Justyna Gorzkowicz** (Polski Uniwersytet na Obczyźnie w Londynie)

PUNO – 80 lat niezależnej nauki polskiej na emigracji

mgr **Marcin Wyrembelski** (Università degli Studi di Firenze)

Lepiej ich dwoje niż Bob Dylan. Włoska prasa przed Noblem i po Noblu dla Olgi Tokarczuk

10.45–11.15 Dyskusja

11.15–11.45 Podsumowanie IV Kongresu Dydaktyki Polonistycznej i jego zakończenie

(SALON MICKIEWICZA)

11.45–12.00 Przerwa kawowa (III PIĘTRO)

12.00 Wyjście do Muzeum Rogala w Poznaniu

12.30 Warsztaty – *poznaj, zrób, spróbuj Rogale
Świątomarcińskie* (UL. KLASZTORNA 23
– W POBLIŻU STAREGO RYNKU)

14.00 Obiad (OGRÓD SMAKÓW PANI MARII, UL. ŚW. MARCIN 78)

PROGRAM WARSZTATÓW

DZIEŃ I   środa 20 listopada 2019

15.15–16.45   Warsztat dla nauczycieli i studentów (SALA 61)
*Humanista nie porusza się po omacku – kilka uwag
o zasobach internetowych dla polonistów*

PROWADZĄCE: **Roksana Suchan i Barbara Misiarz**
(Publiczna Biblioteka Pedagogiczna, Poznań)

15.45–17.15   Warsztat dla nauczycieli i studentów (SALA 222)
*Spojrzenie zza oceanu. Obraz Polski i polskości
w polonijnej prasie brazylijskiej XIX i XX wieku*

PROWADZĄCA: prof. MSc. **Alicja Goczyła Ferreira** (Universidade
Federal do Paraná, Kurytyba)

DZIEŃ II   czwartek 21 listopada 2019

12.00–13.30   Warsztat dla studentów (SALA 222)
*Optymizm apokalipsy,
czyli poszukiwanie sensu historii*

Uczestnicy proszeni są o przeczytanie rozdziału
Pojedynek i sacrum z książki René Girarda
Apokalipsa tu i teraz (s. 150–204).

PROWADZĄCY: **Edwin Bendyk** (pisarz, dziennikarz, publicysta,
członek Polskiego PEN Clubu)

16.00–17.30   Warsztat dla nauczycieli i studentów (SALA 222)
Czy można kulturowo czytać literaturę?

PROWADZĄCY: prof. UAM dr hab. **Jerzy Borowczyk**
i prof. UAM dr hab. **Krzysztof Skibski**
(UAM, Poznań)

DZIEŃ III piątek 22 listopada 2019

15.00–16.30 Warsztat dla nauczycieli i studentów (SALA 220)

*Kreatywność i otwartość, czyli refleksje
o współczesności na lekcjach języka polskiego.
Przykłady dobrych praktyk*

PROWADZĄCE: **Małgorzata Acalska, Agnieszka Kawaska,
Anna Nakielska-Kowalska, Klaudia Wiechecka**
(Miejski Ośrodek Edukacji Nauczycieli, Bydgoszcz;
Zespół Szkół Budowlanych, Bydgoszcz)

15.00–16.30 Warsztat dla nauczycieli i studentów (SALA 222)

*Tekst literacki o Polsce w wypowiedzi
argumentacyjnej ucznia*

PROWADZĄCA: dr **Beata Udzik** (UAM, Poznań)

15.00–16.30 Warsztat dla uczniów (SALA 223)

*Widzieć więcej, rozumieć lepiej.
O reporterskim sposobie postrzegania świata*

PROWADZĄCY: prof. UAM dr hab. **Krzysztof Koc** (UAM, Poznań)

NOTATKI

Ruled lines for taking notes, consisting of multiple horizontal dotted lines spanning the width of the page.

LEKCJA POLSKIEGO

Praktyki edukacyjne wobec niepokojów XXI wieku

PBP

Publiczna Biblioteka Pedagogiczna
w Poznaniu

Polonistyka
innowacje